

Pelle Njoammil-karakteren er tidligere utgitt som et hørespill på CD. For første gang skal han stå på teater-scenen. (Foto: Aslak Mienna)

Urpremiere i Kautokeino

Pelle Njoammil og harens skaper, Karen Anne Buljo, tar begge steget opp på teaterscenen for aller første gang, og debutnervene er så absolutt til stede.

– For meg er det stort at Beavváš har valgt å sette opp Pelle Njoammil. Det gir meg en lykkefølelse, men er på samme tid også veldig skummelt, for utenom under studietiden, så har jeg jo aldri før skrevet for teater, sier Bul-

jo i en pressemelding sendt ut av Sámi Našunálateáhter Beavváš.

17. april er det urpremiere på Kautokeino kulturhus, og forfatteren ser fram til å oppleve hvordan hennes tekst, hennes fortelling, blir tolket på scenen.

– Jeg gleder meg stort til å se forestillingen, og hvordan de har løst de ulike karakterenes samhandling og kommunikasjon, og hvordan bar-

Gripende levendegjøri historien

Simone Grøttes danseforestilling «Glemt» var noe av det sterkeste som har blitt vist i kultursalen.

Nesten to år etter premieren på Festspillene i Nord-Norge og turnering i inn- og utland er det endelig Vest-Finnmark sin tur å få oppleve Simone Grøttes mektige «Glemt». Det er ikke én dag for tidlig. At det skjer på og rundt 79-årsdagen for okkupasjonen, er nok en tilfeldighet, men gjør forestillingen om mulig enda mer relevant. Derfor drister Altaposten seg til å komme med en anmeldelse, selv om produksjonen altså er to år gammel.

Idet publikum slippes inn i salen, er forestillingen nesten i gang. Danserne beveger seg allerede rundt på scenen, og publikum blir formelig sugd inn i settingen og stemningen. Det er temmelig mørkt, og et svakt røykteppe ligger over scenen. Dansernes ullklær, forkullede trestykker i taket og lerretkulisser i svart og hvit taler tydelig om krig, nedbrenning, aske og vinter. Publikum sitter på tre sider rundt scenen og er så tett på danserne at det faktisk er mulig å ta på og lukte dem. Det er et uhyre sterke virkemidler.

Gjennom hele forestillingen hører publikum med jevne mellomrom barndomsfortellinger fra tidsvitner gjennom høyttalere. Kronolo-

gien følges og bidrar til å legge en slags tidslinje gjennom krigsårene. De sterke beretningene berører dypt. Rett som det er, handler de om lyder og lukter.

Grøttes blanding av tidsvitnenes konkrete fortellinger med det

abstrakte, ordløse språket som dansen på sett og vis er, er mesmerisk. Det blir nær sagt en dialog mellom det verbale og det nonverbale. De eldres sterke skildringer fra barnesinnet er mer rett frem, mens danserne skaper øyeblikksbilder som er smått subtile, med

rikelig anledning til undring og fortolkning.

Midtveis i forestillingen slår det meg at kunstens kjerneoppgave på sett og vis er å gjøre dette merkelige livet litt mer forståelig, og i neste omgang til å holde ut.

Grøtte nyanserer krigens gru med gjentatte sekvenser om samhold, hverdagsliv og foreldre som evner å beskytte barna, samt menneskelige trekk hos okkupantene.

Teknisk og estetisk er de fem dansernes prestasjoner fullstendig uangripelige. De unge proffene viser et vidt spekter av samtidsdansens uttrykk, og vi snakker om høyt, internasjonalt nivå. Det samme gjelder musikken, lyddesignet og i aller høyeste grad lyssettingen.

Det er mange grunner til at finnmarkingenes historier fra 1940 til 1945 ikke må bli glemt. En grunn er at de gir oss som lever i dag økt og kanskje sårt tiltrengt forståelse for at opplevelsene under og etter krigen selvsagt har satt dype spor hos våre foreldre, beste- og oldeforeldre. Finnmarkingen

TEKNISK OG ESTETISK PÅ INTERNASJONALT NIVÅ:
Fra venstre: Synne Sørum, Karianne Andreassen og Henriette Hamli. Publikum satt langt tettere på aktørene enn ellers i danse- eller teaterforestillinger.

DANSET «GLEMTE» FOR 90. GANG:
Karianne Andreassen (25) fra Tromsø er den eneste danseren som har vært med i absolutt alle forestillingene av «Glemt» gjennom to år.

nejoiken og musikken ellers fungerer. Det blir også spennende å se kostymene. Historien i forestillingen er i ulike verdener og dimensjoner, så det blir interessant å se hvordan de løser den delen. Nåtid og gamle dager er på en måte flettet sammen, det blir morsomt å se hvordan det kommer ut til publikum, sier Buljo.

Turnestart er 8. mai og avsluttes på Det Norske Teater i Oslo 25. mai.

ng av

KNAKENDE DYKTIGE DANSE-RE: Fra venstre: Synne Sørum, Erlend Auestad Danielsen, Henriette Hamli, Karianne Andreassen og Magnus Alexander Haals. (Alle foto: Bernhard Hienerwadel)

Simone Grøtte lykkes med å få dette fram på en kunstnerisk (les: ikke overtydelig) måte. At hennes ganske så unike danseforestilling i tillegg har en uhyggelig relevans til dagsaktuelle kriger og flyktning-kriser, vitner om talent i bøtter og spann. 34-åringen fra Lakselv må pent finne seg i at vi har store forventninger til hennes fremtidige produksjoner.

Bernhard Hienerwadel

Samtidsdans: «Glemt»

Konsept, koreografi og regi: Simone Grøtte
Dansere: Karianne Andreassen, Komponist og lyddesign: Herman Rundberg
Alta kultursal
Mandag kveld
Publikum: ca. 100

» Dette er kjempesvært for meg

Johan Sara jr. er i lykkerus foran helgas konsert i en fullsatt Elbfilharmonie i Tyskland.

Av **Hanne Larsen**
hanne@altaposten.no

– Dette er kjempesvært for meg og helt utrolig artig å få være med på. Fullt av elitemusikere drømmer om å få denne sjansen, og så kommer den bare plumpende i fanget mitt på denne måten, sier Johan Sara jr. til Altaposten.

Prestisje

Til helga skal musikeren og komponisten fra Alta opptre i en av Europas mest prestisjetunge konserter, Elbfilharmonien, som ble ferdigstilt i 2017, med en prislapp på 800 millioner euro. Sara skal opptre sammen med et knippe utvalgte solister og musikere, sammen med det tyske kringkastingsorkester NDR, og han medgir at dette er stort.

– Å få opptre på Elbfilharmonien er så stort at det kan nesten ikke beskrives. Vi i Norge aner ikke konturene av denne typen event, mener Sara, som forteller at de 2100 billettene til konserten i helga, ble utsolgt for flere måneder siden.

– Det er mulig at det finnes noen billetter i igjen, hvis det frister med en tur til Hamburg, sier han.

Ble ti ganger så dyrt

Konserthuset Elbfilharmonie er bygget ved elven Elben i Hamburg og er hovedsete for klassisk musikk i Europa. Kringkastingsstasjonen NDR har eget orkester og får ved flere anledninger avholde konserter der. Konserthuset skulle egentlig være ferdig i 2010, men ble altså ikke ferdig før syv år senere. Prisen var først estimert til 77 millioner euro, men prosjektet ble tilslutt ti ganger så kostbart. Bygningen er 110 meter høyt og inneholder blant annet tre konsertsaler, et hotell, restauranter og leiligheter.

– Elbharmonien er i samme klasse som Berlinerharmonien. Akustikken er fantastisk, du kan høre en mus springe over scenen fra øverste rad, sier Johan, som er plateaktuell med to utgivelser i år: «Electronic yoik» og «Understanding/Áddejupmi».

Musikkens Solskjær

Den unike sjansen til å opptre i Hamburg, kom via en mangeårig samarbeidspartner, dirigent Geir Lysne, som skal lede konserten.

– Geir Lysne har blitt en stjerne-dirigent i Tyskland og på en måte musikkens svar på Ole Gunnar Solskjær. Han har spilt i bandet mitt i mange år og det var han som inviterte meg til Tyskland, sammen med to solister fra Kina

UNIK MULIGHET: Johan Sara jr. nyter stor respekt som musiker. Nå har turen kommet til å få opptre i et av Europas ypperste konserter. (Foto: Susanne Hætta)

og en fra Afrika, sier Sara, som har stor popularitet verden over med sin samtidsmusikk, hvor han skriver og mikser sammen ulike musikkgenre/stiler, musikere og konstallasjoner, med joik.

Sara gleder seg til å fremføre fire-fem låter for et kresent tysk publikum til helgen, og han regner med mange vil overraskes.

– Tyskerne er veldig glad i Norge og den samiske kulturen, men samtidig er de ikke så kjent med kombinasjonen norsk/samisk musikk som jeg og Geir driver med, så det blir spennende å se hvordan dette blir mottatt i ett storbandformat, sier han.

– Er samisk musikk blitt mer populært ute i verden de siste årene slik du merker det?

– Jeg har holdt på med samisk musikk i 30 år og jeg merker at interessen er stigende. For mange er musikken helt ukjent, men når de hører den flere ganger blir de mer dus med den. Ikke minst har strømming av musikk hatt stor betydning for samisk musikk. Det strømmes ufattelig mye musikk i verden og for min egen del blir jeg sjokkert når jeg ser hvor mye samisk musikk strømmes eksempelvis i Japan og USA. Joiken er den siste urfolksmusikken som ikke har tatt helt av ennå, men det er på tide.

– Hva med Keiino? Vil det ha betydning for populariteten til samisk musikk i Europa når de spiller i Israel under MGP i mai?

– Grand Prix er jo en døgnflue som gjør at du er voldsomt populær akkurat der og da, men hvor man ofte glemmes mandagen etter. Det skal godt gjøres at det blir noe voldsomt etterspill av en slik låt, samtidig er det utrolig artig at vi har en låt hvor joiken er representert, og at Europa får en smakebit av en litt popete joik – og i riktig setting, sier Sara, som har turnert inn -og utland, på små og store scener i mange år.

Hva han liker best, av små intime eller store konsertscener, kan han ikke gi et kategorisk svar på.

– Jeg liker også små formater og som musiker får du mye ut av det, samtidig er det å få opptre på

en scene som Elbfilharmonien enormt stort, vedgår han.

– Hva er det som påvirker deg når du lager musikk?

– Jeg har heldigvis en ballast i form av musikkutdannelse og lang praksis, som etter hvert har økt forståelsen for musikkfaget og dermed vet jeg hva jeg holder på med til en hver tid. Men noen ganger må man bare ta sjansen å hoppe ut i det ukjente. Det lærer man utrolig mye av. I tillegg har jeg beina godt plantet på jorda i mine egne røtter. Så det gjør at jeg kan sjonglere med forskjellige uttrykk. Jeg føler meg ekstremt privilegert, som har fått en kulturarv i gave å øse ut i fra, sier Sara,

SVINDYRT: Konserthuset Elbfilharmonien i Hamburg ble ti ganger så dyrt som først planlagt. Det spesielle bygget stod ferdig i 2017.